

Prædiken til Fastelavns søndag

Luk. 18,31-43

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Jesus tog de tolv til side og sagde til dem: »Se, vi går op til Jerusalem, og alt det, som er skrevet ved profeterne om Menneskesønnen, skal opfyldes: Han skal overgives til hedningerne, og de skal håne ham, mishandle ham og spytte på ham; de skal piske ham og slå ham ihjel, og på den tredje dag skal han opstå.« Men de fattede ikke noget af dette; det var skjulte ord for dem, og de forstod ikke det, som blev sagt. Da Jesus nærmede sig Jeriko, sad der en blind mand ved vejen og tiggede. Han hørte, at en skare kom forbi, og spurgte, hvad der var på færde. De fortalte ham: »Det er Jesus fra Nazaret, som kommer forbi.« Da råbte han: »Jesus, Davids søn, forbarm dig over mig!« De, som gik foran, truede ad ham for at få ham til at tie stille; men han råbte bare endnu højere: »Davids søn, forbarm dig over mig!« Og Jesus stod stille og befalede, at manden skulle føres hen til ham. Da han var kommet derhen, spurgte Jesus ham: »Hvad vil du have, at jeg skal gøre for dig?« Han svarede: »Herre, at jeg må kunne se.« Og Jesus sagde til ham: »Bliv seende, din tro har frelst dig.« Straks kunne han se, og han fulgte ham og priste Gud. Og hele folket så det og lovpriste Gud.

Lukasevangeliet 18,31-43

Fastelavn er blevet en festlig dag, og det er såmænd godt nok. Fest og glæde har vi brug for. Frelsehistoriens kulminationen er også Gudsrigets fest. Men hvordan når vi dertil?

Vi har gjort store fremskridt de seneste århundreder. Vel har der været alvorlige tilbageslag, fx verdenskrigene, men indtil videre har besindelsen på frihed, lighed, værdighed og retfærdighed heldigvis fået deres genkomst, når de var truet. Ikke fuldkommen, slet ikke, men i det store og hele er det de færreste, der vil ønske sig tilbage i historien, hvis de har sat sig ind i levevilkårene.

Der er sket mange fremskridt, og der er stadig meget at tage fat på. Her er vanskeligheden dog, at der er modstridende holdninger til, hvordan det skal gøres. Den enes løsningsforslag er for den anden selve ophævelsen af samfundslivet. Tænk blot på positionerne i flygtningedebatten, hvor der bliver brugt meget stærke betegnelser. Jeg forestiller mig, at alle sider ser sig som kæmpende for det gode. Det var næppe anderledes på Jesu tid.

Forbedringer var i en vis forstand også, hvad disciple ønskede. De havde en verden og en hverdag, der var ladet med problemer. De håbede og troede, at Jesus kunne hjælpe, og det ville nu også være ganske praktisk. Jerusalem var stedet for jødernes hellige fester, men i Jesu mund får sætningen en ny klang: Se, vi går op til Jerusalem. Rejsen er optakt til Jesu lidelse og død, som fasten er det i kirkeåret.

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 810, 125 årgang
Februar 2024
ISSN 0901-2214

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk

Jesus gav ikke disciplene og sine samtidige råd til verdens forbedring, men selve Jesu lidelse og død er en replik til verdens tilstand: Der må en forvandling til. Medmindre samfundet, menneskeheden, universet forvandles, vil det gå til grunde; det vil fortære sig selv og alt på dets vej. Det er Menneskesønnens vej fra fødsel til død, og det er en ret dystopisk diagnose. Verden er på vej mod sin undergang og det prædikes for os på nærmest alle tænkelige prædikestole i dag – de videnskabelige, de politiske, gennem mediernes. Prognosernes tidshorisont er forskellig, men for det meste er de deprimerende.

Så pessimistiske var disciplene slet ikke. De kunne ikke forholde sig til, at Jesus var så negativ, kan vi vel godt kalde det. ”Hvis vi nu gør sådan, og så skal vi bare lige osv.” Det kan man godt forstå. Det er ikke morsomt at få at vide, at nu går vi op til skaffottet. Men da de ikke ville se problemerne i øjnene, og helst ikke ville anerkende konsekvenserne, så kunne de heller ikke se resultatet for sig. Det er ikke bare lige et ekstra plaster, der skal til. Nej, tilværelsen må forvandles.

Anderledes er det med den blinde. Han havde kun mørke for sine øjne. Da han øjner en chance for et lyspunkt, sætter han sit liv ind på det. ”Jesus, Davids søn, forbarm dig over mig”. På trods af at Jesus havde sit eget at bekymre sig om, han havde en opgave af kosmiske dimensioner at tage sig af, så stopper han ved den blinde tigger og befrier ham af mørket, og hans liv bliver forvandlet.

Hans liv bliver forvandlet. Ja, men han var stadig arbejdsløs. Hans land var stadig besat. Der var ikke meget frihed og værdighed at hente fra politisk side, men det var nok til at forløse hans glæde og forventning. Nu hvor han havde Jesu opmærksomhed, kunne han vel have søgt at få opfyldt lidt flere ønsker. Men nej, han nøjes med glæden og håbet. Og hvad betyder det så i dag? Det samme.

Vi har forbedret usigeligt meget i vores samfund siden dengang. Vi har skabt og er blevet opmærksomme på mange undergangsscenerier. Heller ikke

nu er det rimeligt at tage Jesus til indtægt for, hvordan vi redder verden med flygtningekriser, sult, klima og fattigdom, sygdom og ælde.

Der må en forvandling til for at redde vores smukke verden. Der er ikke meget som har ændret sig siden han forsøgte at oplyse sine disciple. Jesus går ind i verdens skæve gang og går til grunde, men ved Helligåndens ild opstår han forvandlet. Det er rækkevidden, som Jesus går efter med sin gerning. Ikke at lappe og forbedre, men at gennemlyse og forløse. Så umådeholdent er hans evangelium, at hans gerning både er genoprettelse af tabt uskyld og opstandelse til guddommeligt liv. At han bringer tilværelsen i overensstemmelse med Guds tanke. Det er påskens gennembrud i evigheden.

Men hvad så i dag, når det endnu ikke er blevet evighed? Så må vi forsøge at leve op til hans eksempel og stoppe for den blinde tigger på vores vej i håb. For uanset hvad der ligger forude, så ligger genløsningen der også.

Selv hvis et af de triste fremtidsperspektiver skulle indfinde sig, før det næste tager over, så giver barmhjertighedsgerningen stadig mening, da det gode og sande i Gud har vist sig at være altets inderste. Når hensigten med verden er det gode, så må næstekærlighed altid være hensigtsmæssig. (Her kunne man tænke på anekdoten om Luther, der ville plante et træ, hvis han fik at vide, at verden gik under i morgen).

Håbet er at insistere på livet og det gode under alle forhold. Ikke ved at lukke øjnene for verdens problemer, men ved at åbne dem for Guds gerning i Jesus. Der skal en forvandling til, ikke små årlige besparelser. Jesus gik ind i verdens skæve gang og gik til grunde, men ved Helligåndens ild opstod han forvandlet. Opstandelsen er i Guds hånd, og så skal vi i tro, håb og kærlighed arbejde på at rette tilværelsen ind efter dens hensigt. Det er ikke særlig sandsynligt, at vi kommer helt i mål med de gode hensigter, men det har Kristus allerede gjort.

At Jesus stoppede for tiggeren på sin vej, var ikke en afbrydelse af hans opgave til verdens genløsning, men en del af den. Han stoppede for at plante et træ, der kunne vokse op i den forvandlede verden. Den opgave skal vi bære med på. Og når vi ikke kan eller bare ikke magter at arbejde med på opbygning af liv for tiggeren, så må vi gøre som tiggeren gjorde og bede Gud om barmhjertighed. Det er ikke lige så fint at have brug for hjælp, som at være den, der hjælper, eller også er det. Det var for de hjælpeløses skyld, Gud blev menneske. Guds Søn blev frelser for at finde de fortabte. Det må være godt nok. Amen.

Hans Petur Kirkegaard

Sognepræst i Sædden Kirke

Salmer (Den Danske Salmebog):

172: Se, vi går op til Jerusalem

314: Kom, store Gud

46: Sorrig og glæde

250: Kommer, sjæle, dyrekøbte

259: Din Himmel-Krone ser vi stråle